

¿Konimej tewan?

In chankamej tsawtimej fiximej pistimej, kaxochimej fitapalojkej semikualtsin tatamamej. Sekin masewaltanechikolmej mexkayamej techixmatij kanitjin tokaymej. In tokaymej kan oksekín masewaltajolmej: tendá, guie-dzil, huichila, ionmoya, tanal, tzauhlili o tzentli.

Mitakej tisekimej fimoskalita kuomapan, ompa tech ajstí in totanik, in tanex wan ejekapitsal ten tiknekij; tioksekín tikuelitaj fimoskalitikej teixko fitapachiwtokej, wan no oksekín semij fitipistitikej talixko wan kuojtampa. Tisekimej semij fiwejkapamej wan noj tioksekimej semí mawak kamej kamoj. Sachisaj tikpía tokuoyoj tamawak toxochiwan Ompa fitapalotaj at, pawel machiwas toxochiwan wan totakílowan.

In tatamamej tentoxochiwan yetak tech tomachiti, achaj itkan tataman tapalmej in oksekín. Tayeskij taksemej tochankawan, nimachit yeskij tsotsolrik ojsa ixnepanitwak, ololitik, tenololotik, chichilitik, kostik, tsokuitlik ojsa chajkuilitik. Kuakmotaita sesaj kanojseki xochit, kichíwa majnochin kwalontstisin itkanya sekín altepemej kinwelikatokayitaj kemej "paloko nakastij", "omikuako tentson", "kuakuejstín", "omitsontekontsin", "stitalimej", wan oksekín mitakej.

Kuajiwelís towan itmotakis, kwaltsin techmowisaj, iwan xatixatstis oksekín xochitachiwalmelj!

Tsawtimej

¿Ti kanachimej?

Itchankaw itjñiwan semij tenkachit weyí tech nachit in toweyí talitkpak kanochin yeskej 18,500 itknimej!

In Mexko itsemej 1,162 tsawtimej itknimej, kayejwan yekitajko tinemij sayoj Mexko.

Ti 58 itknimej ten sayoj nitkan itnemí Méxko.

¿Kan tiyoltokej?

In mitkxustaj wan tayemankankustaj yet totalpan no itkan sekín tokniwan yaltokej kampa tawak kusitaj ojsa itxawat, kampa fimoskalitaj talixko. Semí fitatamanmej wan itmitakej ne Guerrero, Oaxaca, Veracruz wan Chiapas.

¿Kenin tiyoltokej?

Tewan tiyoltokej ninpan oksekín kusimej wan amo tikinkuejmolowaj kemen oksekín xiwchichinkej.

Timamawikaj ninwan; nej okuitimej, sayalimej, papalomej, witsikimej wan xikos. Yewan kalakij techtoxochiwan pakitechikoskej in nekij, nex xochit wan atwajakayot, itkan techpalewíaj kixexelowaj in nex xochit pantakayot itpanka siwayot ten xochit. Ne ten nex xochitwalis itkan semí monekí pawel fitmaxinachoskej wan kwalí timoj moyawaskej.

Tech totestio makaltitaj askamej wan techpalewíaj matj amo techkuejmolokan oksekín okuitimej.

Timoskalitaj itech kusitsontemej wan kusjmapan ten awamej, okomej, mitchrajimej, awitkaxachikustimej, oyamelmej, kapenkustimej, papalokustimej, tsuff wan oksekín mitakej! Kuaj tinemis newin kusitaj, xitajkotachia kuomapan ojsa nitsintan itxa ti techixatstis!

¿Kenin tiklemakaj tapalewi?

In okuitimej ten kixeloaj nex xochitwalis itknimakaj nekij, nex xochit wan atwajakayot, no itkan itkinkalchanitaj in askamej.

¿Ken wel titechpalewis?

Amo xitajchinoj moaltepet wan xitanawaitj kusitakchinawitj, amo xitech wíwítaj kampa fimoskalita, kachikualí ximomachitj xitech itkalitj. Onkakej mitak takamej wan siwamej katech yolitaj, techitiskalitaj wan kinekij techixmatiskej kachit. Tej notiwelís ittech itxmatís kachitj kwaltsin totalmanik.

¿Quienés son?

Somos orquídeas silvestres

Toxochiwan semí kwaltsintin, itmitakej techkuíj patachitj-chiwaskej techin itwimej wejkw yekta-maitis mexkayamej, neke-manyaj wan axkan. Semej tentoyalikniwan, yetak se semí techixyekanaj, walewitk Veracruz (in tajkuilokayotajitaj), kitemakaj se atwíak xokot ten kixit-itaj nitaj pakichiwaskkej koyotaxkal: exoj atwíak. Ztimotajtanianitj kanachin sejkaitxkatsopekmej, chokolatmej wan tayitmej itk yekuanitj nin welik tayekol?